

ŠCRM Kamnik
Naravoslovna Gimnazija

Ludwig van Beethoven

Kazalo:

Kazalo vsebine:

Kazalo:.....	1
Kazalo vsebine:.....	1
Kazalo slik:.....	2
Selitve Beethovnove družine.....	2
Beethovnovo družinsko deblo.....	3
MLADOST.....	3
SREDNJA LETA.....	4

BOLEZEN IN POZNA LETA.....	4
Kronološki pregled dogodkov v Beethovnovem življenju.....	5
Učitelji glasbe v Beethovnovem življenju.....	10
Beethovnovi učenci.....	11
Viri:.....	12

Kazalo slik:

Slika 1: selitev Beethovnove družine.....	3
Slika 2: Beethovnovo družinsko deblo.....	3
Slika 3: Beethoven okoli 14. leta.....	4
Slika 4: skica Beethovna na sprehodu.....	4
Slika 5: risba mrtvega Beethovna.....	5
Slika 6: Krstni list Ludwiga van Beethovenova.....	5
Slika 7: Muzej v Bonu – hiša, v kateri je Beethoven živel kot otrok.....	5
Slika 8: Muzej v Bonnu - klavir.....	6
Slika 9: Grob Beethovnove matere v Bonnu.....	6
Slika 10: Podpis Ludwiga van Beethovna.....	7
Slika 11: Partitura prve simfonije Ludwiga van Beethovna.....	7
Slika 12: Heiligenstadt, kjer je Beethoven napisal svojo oporoko.....	7
Slika 13: Partitura tretjesimfonije imenovane Eroica.....	8
Slika 14: December: Izvedba šeste simfonije.....	8
Slika 15: Beethovnov zadnji podpis 22. marec: Beethoven prejme zadnje maziljenje.....	9
Slika 16: Vabilo na Beethovnov pogreb.....	9
Slika 17: pogreb.....	10

Selitve Beethovnove družine

Nizozemska

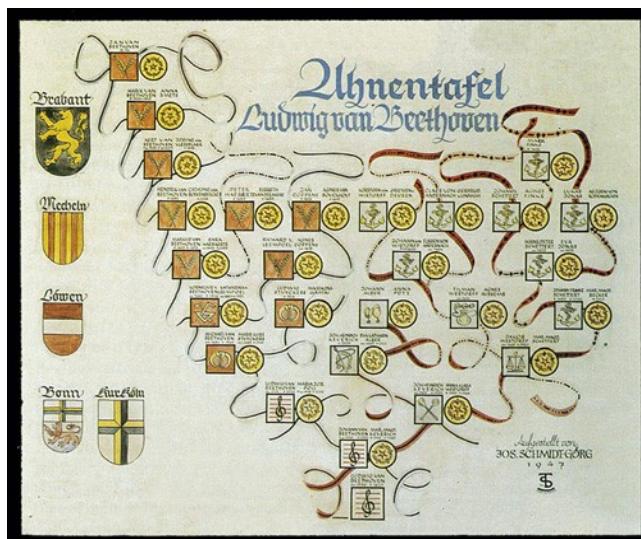

Slika 1: selitev Beethovnove družine

Louis, Ludwigov stari oče, je začel s selitvami van Beethovnove družine.

Leta 1731 je zapustil Malines in se odselil v Louvain. Potem je bil nekaj mesecev v Liègu konec 1732. Leta 1733 se je odselil v Bonn. Nato se mu je pridružil še brat Corneille in starši.

Beethovnovo družinsko deblo

Slika 2: Beethovnovo družinsko deblo

MLADOST

Beethovnova viharna mladost je zaznamovana z izvajanjem del drugih komponistov in ne toliko svojih del. Leta 1792 se je preselil na Dunaj, kjer se je v dunajskih aristokratskih krogih uveljavil kot virtuož na klavirju, ki je obvladoval tako

druge variacije. V tem času je napisal svoje prve sonate simfonija, v kateri je še moč zaznati Haydnov vpliv. Ker je st še pred sabo, se je prepustil tudi marsikateri romanci, z razočaranjem za skladatelja (nikoli ni našel svoje prvič pojavila strašna usoda: počasi mu je pešal sluh. V Istavljalna temelj družabnega življenja ni našel smisla in v vase, ker 'ni mogel reči derite se, ker vas ne slišim'. Za je gluhotu katastrofa. Leta 1802 je napisal pretresljivo svoje nenavadno vedenje. V trenutkih popolne tišine je (bi), tako da so ga imeli za čudaškega. Govoril je na glas, hodil nepočesan in neurejen, tako da so se ga ljudje začeli izogibati. Ravno ta bolezen ga je naredila impulzivnega: sploh se je in se spet pobotal. Nihal je med čustvom jeze in neizmerne 'zaljubljenosti' ter občutka krivde. V teh letih so nastala najboljša dela: 2. in 3. simfonija, Prometejove kreature, Patetična in Sonata v mesečini, 3. klavirski koncert, Kreutzerjeva sonata in mnoga druga dela. Ne smemo pozabiti, da se je v tem obdobju dvignil Napoleon, ki je bil sprva priljubljen pri Beethovnu, pozneje pa mu postane 'trn v peti'.

Slika 3: Beethoven okoli 14. leta

SREDNJA LETA

Ta leta zaznamujejo simfonije št. 5-8, opera Fidelio, 5. klavirski koncert, sonata Appassionata in trio Nadvojvoda. V tem času je že popolnoma gluhi. Leta 1812 se je v madžarskih toplicah spoznal z Goethejem, katerega je zelo občudoval tudi v tem, da je uglasbil mnogo njegovih del (Egmont, Meerestille und glückliche Fahrt, razne pesmi). Vendar se je Goethe izkazal kot velik amater v poslušanju Beethovnove glasbe (tudi do Schuberta je imel precej hladen odnos).

Slika

4: skica Beethovna na sprehodu

BOLEZEN IN POZNA LETA

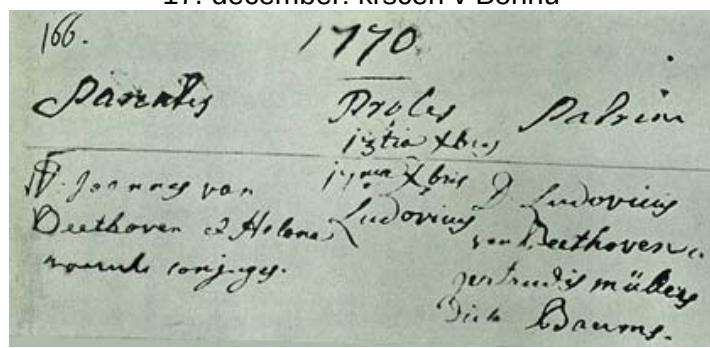
Poleg tega, da se je boril proti nenehnemu pomanjkanju denarja, proti Johanni van Beethoven, proti tiranski ideologiji, je moral v boj z najhujšo sovražnico, ki lahko doleti muzikusa, proti gluhoti. Mnogi t.i. padarji, ki so ga zdravili, so le poslabševali njegovo stanje. Razna mazila, elektroterapije in tople kopeli mu niso pomagale proti širjenju bolezni. Ko je končno oglušel, je pričel uporabljati posebne zveščice v katere so mu ljudje, ki so komunicirali z njim, pisali vprašanja in odgovore.

Pozna leta zaznamujeta teža njegovih del in zavrnjena nečakova ljubezen. Pozni kvarteti (op.130-133, 135) so globoko intimni, skoraj religiozni, Velika fuga pa je popolnoma moderna (kot, da bi jo napisal kak Stravinski ali Berg). Missa solemnis in 9. Simfonija sta zaključeno poglavje njegovega simfoničnega ustvarjanja. Kaj večjega ne bi mogel napisati nikoli več, čeprav so v predalu ležali osnutki za novo simfonijo, oratorij in celo opero. Izčrpano od nenehnih bojev z boleznijo, Johanno in boja za svobodo se je njegovo telo še nazadnje dvignilo nekaj dni pred smrtjo, ko je vzkliknil: "Smejte se priatelji! Končana je komedija!"

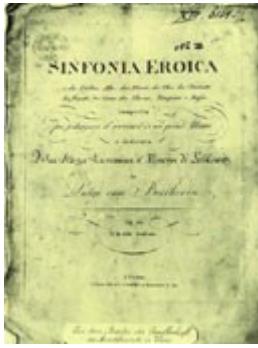
Slika 5: risba mrtvega Beethovna

Kronološki pregled dogodkov v Beethovnovem življenju

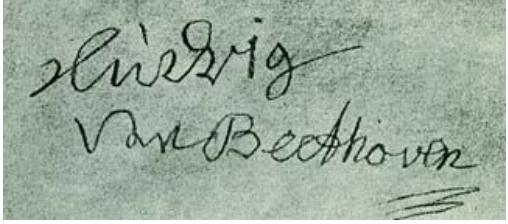
1770	16. december: rojen v Bonnu (ni sigurno) 17. december: krščen v Bonnu
1774	Ludwig se uči glasbe s svojim očetom
1776	2. oktober: krst brata Nikolausa Johanna
1778	26. marec: Ludwigov prvi javni nastop v Kölnu

1779	23. februar: krst sestre Anne Marie Franziske (umrla štiri dni kasneje) oktober: Neefe spremišča Ludwigovo glasbeno učenje
1781	17. januar: krst brata Franza Georga (umrl dve leti kasneje)
1782	Objava njegovega prvega dela (Dresslerjeva variacija)
1783	14. oktober: objava treh sonat in drugih del
1784	Junij: Ludwiga imenujejo za organista Zbora Maximiliana Franza. Star je 14 let.
	Slika 8: Muzej v Bonnu - klavir
1786	5. maj: krst sestre Marie Margarethe (umrla eno leto kasneje)
1787	Obiskal Dunaj, študiral z Mozartom 17. julij: smrt matere
	
	Slika 9: Grob Beethovnove matere v Bonnu
1789-1792	Štiri sezone igrал kot violinist v operi v Bonnu Številna skladbe
1791	5. december: Mozartova smrt
1792	2. november: odšel na Dunaj 10. november: prišel na Dunaj Študiral glasbo s Haydnom 18. december: očetova smrt
1794	Maj: brat Carl pride na Dunaj 19. januar: Haydn se vrne v London. Ludwig študira z Albrechtsbergerjem

Skladanje prvega večjega dela: Trio za klavir (opus 1)	
1795	<p>29. marec: prvi javni nastop na Dunaju; igral je svoja lastna dela Julij: končal študij z Albrechtsbergerjem Avgust: objavili Trio za klavir (opus 1) September: Haydn se vrne na Dunaj in sestane z Ludwigom 26. december: brat Johann pride na Dunaj Zaprosi za roko Magdaleno Willmann, vendar ga ta zavrne</p>
1796	<p>Veliko skladb in odigran koncert v Pragi Julij: vrnitev na Dunaj po Pragi, Dresdnu, Leipzigu in Berlinu preden je odšel na koncert v Budimpešto</p>
1797	Verjetno leto resne bolezni, ki je sprožila njegovo gluhost
1797-1799	<p>Skladanje in objava del</p>
	<p>Slika 10: Podpis Ludwiga van Beethovna</p>
1799	<p>Imel učne ure pri Salieriju Začel skladati svojo prvo simfonijo</p>
1800	<p>Koncert na Dunaju, igra svojo prvo simfonijo Konec leta: sklada svojo drugo simfonijo</p>
	<p>Slika 11: Partitura prve simfonije Ludwiga van Beethovna</p>
1802	<p>Februar: končal svojo drugo simfonijo April: odšel v Heiligenstadt v upanju, da se bo njegov sluh popravil V oktobru se vrnil na Dunaj</p>
	
	<p>Slika 12: Heiligenstadt, kjer je Beethoven napisal svojo oporoko</p>
1803	<p>Januar: Ludwig postane skladatelj Dunajskega gledališča, kjer je živel z bratom Carlom Junij-oktober: uglasbil simfonijo Eroica</p>

	6. avgust: izdelovalec klavirjev Sébastien Erard mu je za darilo poslal nov klavir. To je omogočalo večje intervale – tako kot klavirji, ki jih imamo danes.
1804	April: konča se pogodba z gledališčem
1805	7. april: prva javna izvedba simfonije Eroica Številna dela o Leonori, s premiero 20. novembra
	
	Slika 13: Partitura tretjesimfonije imenovane Eroica
1806	25. maj: poroka brata Casparja Carla Potovanje s Princem Lichnowsky in skladanje četrte simfonije
1807	Uglasbitev Uverture Coriolan Marec: prva izvedba četrte simfonije Jesen: skladanje pете simfonije
1808	Pomlad-poletje: skladanje šeste simfonije imenovane Pastoralna
	
	Slika 14: December: Izvedba šeste simfonije

1809	9. april: objavljena je vojna proti Franciji 10. maj: francoska vojska obkoli Dunaj 11. – 12. maj: Francija zasede Dunaj Beethoven uči glasbo nadvojvodo Rudolfa
1810	27. april: Beethoven predstavi 'Pismo za Elizo' Thérési Malfatti
1811	Oktober: Beethoven začne pisati sedmo simfonijo
1812	2. marec: predstavitev 'Ljubljeni' Antoniji Brentano Maj: pisanje sedme simfonije
1813	8. december: prva javna predstavitev osme simfonije
1814	27. februar: izvedba osme simfonije 23. maj: prva predstavitev Fidelia
1815	15. november: Ludwigov brat Carl umre. Ludwig dobi skrbništvo nad nečakom po nekaj obravnavah na sodišču.
1816	Oktober: Beethoven zboli.

1817	Začetek leta: Beethoven je še vedno bolan. 10. september: pisanje prvih taktnic devete simfonije
1818	Februar: Beethovnov sluh je tako slab, da se mora pogovarjati z obiskovalci s pomočjo zvezka in pisala. 3. december: Karl pobegne k materi, vendar Beethoven zahteva, da ga policija vrne k njemu.
1819	11. januar: Beethovnu se odvzame skrbništvo nad Karлом zaradi gluhosti. November: skladanje dela 'Miss Solemnis'
1820	8. april: Beethoven ponovno postane Karlov skrbnik skupaj s Karlom Petersom.
1821	Januar in prihodnje mesece: Beethoven je redno bolan
1822	Oktober: nadaljuje s skladanjem devete simfonije in začne
1823	6. marec: Beethoven imenuje Karla za svojega naslednika Dela na deveti simfoniji
1824	Dela na deseti simfoniji (samo prvi del je bil detajno napisan) Februar: končal deveto simfonijo 7. maj: javna izvedba devete simfonije
1825	7. maj – 15. oktober: Beethoven se nastani v Badnu
1826	6. avgust: Karl poižkuša narediti samomor. Je samo ranjen. December: Beethovnovo zdravje se slabša. Operirajo ga.
1827	Prve mesece leta ga ponovno operirajo.
	 <p>A handwritten signature in ink on a light-colored background. The signature reads "Ludwig van Beethoven". Below the signature is a short horizontal line.</p>
	Slika 15: Beethovnov zadnji podpis
	22. marec: Beethoven prejme zadnje maziljenje
	 <p>A formal invitation card for a funeral service. The text is in German:</p> <p style="text-align: center;">Einladung zu Ludwig van Beethoven's Leichenbegängniss, welches am 29. März um 3 Uhr Nachmittags statt finden wird.</p> <p>Man versammelt sich in die Wohnung des Verstorbenen im Schwarzenpanier-Hause Nr. 200, am Glacis vor dem Schottenthore.</p> <p>Der Zug begibt sich von da nach der Dreifaltigkeits-Kirche bei den P. P. Minoriten in der Alsergasse.</p> <p>Die wohltätige Welt setzt den menschlichen Geist des berühmten Künstlers am 26. März 1827 Sterbtag gegen 6 Uhr. Beethoven starb an den Folgen der Doppelblende, im 56. Jahre seines Alters, nach empfangenen heil. Sakramenten.</p> <p>Der Tag der Exequien nicht nachträglich bekannt gemacht von R. van Beethoven Brüderen und Freunden.</p>
	Slika 16: Vabilo na Beethovnov pogreb
	26. marec: Ludwig van Beethoven umre 29. marec: pogreb.

Slika 17: pogreb

Učitelji glasbe v Beethovnovem življenju

Prvi Beethovnov učitelj je bil njegov oče. Na Dunaju je študiral z Mozartom. Še nekaj bolj znanih Beethovnovih učiteljev:

Ries je mladega Beethovna učil violino v Bonnu.

Neefe je bil eden prvih Beethovnovih učiteljev orgel in skladanja. Leta 1783 je Neefe o Beethovnu napisal v glasbeni časopis: "Če bo tako nadaljeval, bo brez dvoma postal naslednji Mozart".

Beethoven je vedno priznaval, da mu veliko dolguje.

<p>Haydn je Beethovna med drugim učil kontrapunkt. Odnosi so bili zelo raznoliki, vendar je bil Beethoven zelo navezan na »očka« Haydna. Učil ga je med letoma 1792 in 1794.</p>		
<p>Albrechtsberger je bil Beethovnov učitelj leto in pol leta 1794 in 1795.</p>		
<p>Beethoven je študiral pri Salieri od 1800 do 1802. Salieri ga je učil petja, predvsem za opero. Kasneje nista imela dosti stikov.</p>		

Beethovnovi učenci

Beethoven ni imel veliko učencev. Tistih nekaj, ki je imelo to čast, da jih je Beethoven učil, mu je ostalo zvestih in naj zelo navezanih.

<p>Ferdinand Ries, sin Beethovnovega učitelja Franza Riesa, se je pri Beethovnu učil od 1801 do 1805 trikrat tedensko. Beethoven mu je pomagal pri karieri, on pa je Beethovnu prepisoval</p>		
---	---	--

<p>Carl Czerny je bil sin učitelja klavirja Wensela Czernya. Z desetimi leti je znal večino Mozartovih del za klavir. Ko ga je Beethoven slišal, mu je predlagal učne ure klavirja dvakrat tedensko. Na Beethovnovo priporočilo je postal eden najbolj znanih učiteljev na Dunaju. Učil je Franzu Lista in kraljico Viktorijo.</p>	
<p>Rudolph je bil mlajši sin Leopolda II. Njegov brat François je postal cesar. Beethoven ga je učil klavir in skladanje. Bil je odličen pianist. Učil ga je vsak dan tudi po tri ure. Leta 1809 je postal eden od treh Beethovnovih dobrotnikov skupaj s Princem Kinsky in Princem Prince Lobkowitz. Nadvojvoda Rudolf je postal nadškof v Olmützu, vendar ga je Beethoven še vedno učil.</p>	

Viri:

Breda Oblak, Glasba v 18. in 19. stoletju
 Lionel Salter, Vodič kroz klasičnu glazbu
 Internet - http://www.lybeethoven.com/index_Eng.html